

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 162. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kon
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, július 20.

Eladósodott ország.

— július 20.

Magyarország az eladósodott emberek állama. El van adósodva maga az állam és annak majdnem minden polgára. Kivétel csak leginkább azok az emberek alkotnak, akik örökölt vagyon tulajdonosai. Majdnem minden héten egy-egy revolverlövés, mely az eladósodott emberek életét kioltja, figyelmeztet a bajra, amit sokan csak társadalmi kórságnak tartanak, pedig a betegség magában az államban gyökeredzik. S az orvosságot is hiába keressük a társadalmi ferdeségek megszüntetésében, mert törvényhozói uton lehet és kell is segíteni a nemzet eladósodásán.

Nem elegendő, ha az eladósodott embereket elitéljük, amíg élnek és szánakozunk rajtuk, mihelyst föbelőtték magukat. Segíteni is kell rajtuk, akár kényszerűség, akár a könnyelműség kergette őket a nyomasztó anyagi helyzetbe.

Az állam maga tulajdonképpen nem egyéb, mint az állampolgárok gyámhatósága. Ha az állam adót követel a maga részére a polgároktól, ezek megkövetelhetik tőle, hogy gondosan gyámkodjék érdekeik fölött.

Az államnak számos törvénye és intézkedése kétségkívül az egyéni szabadság és jogok korlátozásából áll. Minél műveltelembb egy nemzet, annál inkább korlátozni kell az egyéni jogokat, annál jobban ki kell terjeszteni az államhatalom gyámkodását. Mivel a magyar társadalom eladósodásában a kényszerhelyzetet kívül rendszerint nagy szerepet játszik az emberek könnyelmű költsége, ebből következik, hogy nálunk sokkal nagyobb

mértékben korlátozni kell a hitelgénybevévés szabadságát. (Legújabbban tenyleg máris nagyobb a bíróság le nem foglalható összeg, hogy az eladósodott ember családjá számára is biztosítsák a megélhetés legszűkebb formája.)

De azért még ma is az állami és törvényhatósági tisztviselőknél, valamint a katonatiszteknek is a fizetése oly mértékben lefoglalható, hogy a fennmaradó összeg bizony nem igen elegendő arra, hogy az illető szerencsétlen család megélhessen.

Eddigél csak a testi munkások ébredtek önértelre s azok szervezkedtek. Ennélfogva a testi munkások számára parlamenti külön törvényeket is hozott. A szellemi munkások azonban meghunyászkodnak s a cifra nyomorúság rongyaival takargatják szegénylős szegénységüket.

Újabb törvényhozásunk ezen irányát legjobban jelzi az, hogy a testi munkások érdekében hozott törvény megnyomorítja a szellemi munkások egy részét. Így a munkásbiztosítás törvénye megnyomorítja az orvosokat.

A szellemi munkások csak azzal próbálkoznak anyagi helyzetükön segíteni, hogy fizetésemelési mozgalmakat csinálnak.

Minden embernek egyforma gyomra van. Enni épp úgy kell a magánhivatalnoknak, a kereskedőségnek, az írónak, a színésznek, akár a miniszteri hivatalnoknak vagy hadnagynak. A modern társadalomtudomány idején bornirt fölfogás az, amely emberek között különbségeket tesz. Elég különbség van közöttünk ugyanis társadalmilag. Igen, különbséget kell tenni az emberek között a szerint, hogy nőtlen, feleséges

vagy családos ember, vagy pedig nőtlen családfőtartó. A nőtlen ember löverseny vagy kártyaadóssága nem eshet oly megbirálás alá, mint a keresetképtelen szülőket és gyermekeket főtartó nőtlen ember adóssága. Akinek pedig felesége és több gyermeke van, az föltétlenül több kíméletet követelhet minden téren.

A tiszta józan ész követeli e kategóriák föllállítását, mert kevesebből megélhet egy nőtlen ember, mint a családos.

Egészséges közgazdasági élet oly államban és társadalomban van csupán, ahol a hitelforgalom tárgyi és üzleti s nem csupán a személyi hypothékán alapul.

A fix fizetésekre adandó és adható hitel összegét igen meg kell szorítani! Ez teszi tönkre a családokat. Ez kergeti az öngyilkosságba az egyéneket.

A személyhitelnek túltengése legsötétebb bizonyítéka társadalmunk ama kórságának, hogy az emberek munka nélkül akarnak megélni. Az egyik ember a szakállára fölvett hitelekkel él, a másik pedig kölcsönök nyújtásából.

Tessék a tőkének bevonulni az üzleti vállalatokba s ilyen módon résztvenni a munkában! Az az egészséges állapot, ha hitelben a tőke és a munka egyesül.

Hogy milyen egészségtelen közgazdasági állapotok vannak Magyarországon, ennek bizonyítására tessék végignézni részvénytársaságaink címjegyzékét. Tultengő nagy számban van hitelintézet. Csupa váltógazdaság van Magyarországon! De az ipari részvénytársaság, vállalkozó részvénytársaság, szóval dolgozó részvénytársaság aránylag igen kevés!

A „TORONTÁL” tárcája.

Találkozás.

A kert felől mámoros májusi szél jött muzsikálva, rezedaszagot hozott magával s bemélyesztette a nyitott ablak függönyét, amely libegett, rengett, mint egy álmodó virágkehely. Bent, a szobában nagy, ijedt csend hallgatózott; árnyak suhogtak, gyászfátyolt szövöttek s ráaggatták a butorokra. A nap az ég peremén haldokolt éppen. Deli jegenyék megindultan néztek a rózsaszín halált s ezernyi levélesöngettyüket rázva, megkongatták a lélekharangot.

A szoba homályokkal teli zugában, a felvetett ágy duzzadó párnái közt fiatal asszony pihegett. Vézna kis teste domborulás nélkül veszett el a vastag takaró alatt. Amint így, karikára nyílt szemmel feküdt, kuszált csitri hajával, hegyesre nyult arcocskájával, olyan volt, mint egy viharvert, csapzott madár.

Az ajtó kinyílt; öreg asszony jött be, maga előtt lobogó nyertyát tartva. Lassan az ágy fejéhez tipeggett, egy darabig kémlelte a beteget, aztán megszólalt:

— Hét óra, orvosságot kell bevenned, Helén.

A beteg dúcásan csücsörítette össze a száját. — Nem, néni! Borzadok attól az utálatos olajtól. Meg aztán — tudom én jól — mindegy már ugyis.

— Hohó, ifjasszony, — korholta az öreg nő — nem megyen ám az olyan könnyen! Mi esedezünk érte, hívócskáljuk, hanem ökelme fűgét mutat: tessék csak tovább vesződni. Meg kell érdemelni a halált is. Ugy bizony, lelkecském.

A beteg nem szólt rá semmit. A véres alkonyatba bámult.

— Ót várod? — suttozta halkan az öreg.

Helén felrettent. Szemei kimeredtek, arca eltorzult. Beesett melle szomorúan muzsikált, akár egy romlott fuvóju, bomlott harmónika.

— Ez a nyitány — mondta sápadtan, aztán köhögni kezdett.

— Az orvosságot, az orvosságot! . . .
A roham elmúlt. A beteg szemére fátyol borult, arca tűzrózsák nyiladoznak.

— Ót várom, — mondotta tompán.

— És ha nem jön?
— Érzem: jön. El kell jönnie. Hát nem retten fel álmából, a bor nem válik ecetté a szájában, mikor így epedek a látásáért, egy szaváért?

— Emlékszel, Helén? — bölongatott az öreg — valaha, régen, ő is feküdt így: lázban, meggyőrtve, elhagyatva. És mentek a levelek érte, a jajongók, az esedezők s te olvasatlanul dobtad félre őket. Rólad fantáziált, cserepes ajkával a te nevedet suttozta. Könyörültél-e rajta? Emlentél-e egyszer is hozzá, hogy megسيمogasd forró homlokát? No, no, ne sirj, hiszen eljön, biztosan eljön, azonnal itt lesz.

A beteg szemében könyek csillogtak, de azért már mosolygott.

— Csakugyan?
— Csakugyan hát! Beszéltem vele, hét órára ígérte.

Helén felkönyörölt az ágyban.

Oh, akkor . . . akkor adja ide a legszebb hálóköntösömet. Oly könnyűnek érzem magamat. Zene: és én táncolni tudnék. Egy rózsát is hozzanak a kertből, hogy a hajamba tűzzem. De siessen hát, néni! Hét óra s ha így talál . . .

— Megyek már, megyek, — motyogott az öreg s a szekrényben keresgélt. Itt van a reklí . . .

— A fésűt is, meg egy kizitükört!

— Lám, lám, csóvalta a fejét a néni, itt van ni, minden. Most aztán békesség adassék: megyek a kertbe.

Kiment. A beteg magára maradt. Piperézte magát. Az imbolygó gyertyafényét árnyéka elnyult a falon, ki az ablakon, el a végtelenségbe.

Egyszerre kinyílt az ajtó s az ezüst kizitükör csörömpölve hullott a földre. A beteg

sikoltani akart, aztán csak nézett, nézett, a két kezét a szívére szorította: Ő állt előtte.

Köszönt-e vagy nem? nem is ügyelt rá, csak nézte. Karesu, kissé görnyedt alakját, apró, fekete bajuszát s a nagy bánatok barázdáját, amely a szeme alatt ké lett. Nem volt fensőbb-ségeken kesernyős, de nem is mosolygott. Férfi volt, a szomorú, a párjavesztett férfi.

— On beteg? s odalépett az ágyhoz.

— Csunya! durcáskodott mosolyogva az asszony — meglátszik rajtam? Már nem vagyok szép?

— Ennek a konstatalása nem én rám tartozik . . .

— Hanem az egész világra, — nevetett a beteg.

A férfi sóhajtott.

— Bocsásson meg, — engesztelte az asszony — lássa rossz, elvetemült vagyok. Ugy-e, az vagyok? És maga szeliden, szomorúan jön ide, a helyett, hogy gyalázna, becsémélő szavakat zudítana rám. Mondja: miért nem? Miért áll úgy itt, mintha a lelkiismeretemet látnám?

— Csillapodjék, önnek láza van, Helén, nem tudja mit beszél.

— Jó. De jöjjön közelebb Üljön le. Ide az ágy szélére. Hiszen a férjem . . .

— Helén! . . .

— Fél tőlem? Fél, hogy társszerzőül hívom a zenémhez, amely a mellemből fel-felzakad? Ne féljen. Maga jó, maga becsületes, maga immunis ettől, Géza.

A beszédben hézag támadt s a hosszú csöndben a csipkefüggöny lágyan zizegett.

— Kérdezni szeretnék valamit, — sóhajtott az asszony sokára — de nem merem. Adja ide a kezét . . . Így . . . Most már a bátorságom is megjön lassan . . . Mondja . . .

mond . . . meg van még a mi kis szobánk?

— Meg, — lehelté ellágyulva a férfi.

— Ugy, a régiben?

— A régiben.

— A varróasztal ott áll az ablaknál?

— Ott.

A délmagyarországi tanítók nagygyűlése Zombolyán.

— A nagygyűlés programja. —

Nagybeeskerek, július 20.

Közöltük, hogy a Délmagyarországi Tanító-Egylet idei nagy- és közgyűlését Zombolyán tartja f. évi augusztus 15., 16. és 17-ikén.

Az egyesület elnöksége most állapította meg a közgyűlés sorrendjét és tárgysorozatát, mely a következő:

Első nap. Augusztus hó 15-én, vasárnap: Délután 2 óraker 4 és 5 óra között a vendégek ünnepélyes fogadtatása és elszállásolása.

Délután fél 3 óraker a „Délmagyarországi Tanítóegylet” bíráló bizottságának gyűlése a község háza épületében.

Délután 3 óraker a „Délmagyarországi Tanítóegylet” választmányának rendes ülése a község háza tanácstermében.

Este 8 óraker ismerkedési estély a „Mária Terézia” parkban levő „Meschini”-féle nyári pavillon kerthelyiségében.

Második nap. Augusztus hó 16-án, hétfőn: Reggel 8 óraker istentisztelet a róm. kath. plébánia-templomban. (Gyülekezés a központi áll. elemi iskola épületében.)

Reggel fél 9 óraker, közvetlenül az istentisztelet után, ünnepélyes felvonulás a Kossuth-szobor elé, majd Istenben boldogult Bayer Karolina egyleti zászlónya sirjához.

Délután 9 óraker a „Délmagyarországi Tanítóegylet” XLIII. nagygyűlése a „Hungária”-szálló disztermében.

A tanítói nagygyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó, elmondja Schenk Jakab egyleti elnök.

2. Üdvözlések egyletek, testületek stb. részéről.

3. Jegyzőkönyvhitelesítők választása.

4. Előadások: I. A világbéke és a népiskola.

Előadó Heim Alajos glogoni állami tanító. —

II. A magyar nyelv tanítása különös tekintettel a nem magyar tannyelvű elemi népiskolák számára kiadott legújabb tantervre. Előadó Zsivovnov Vladimir fürjesi községi tanító. —

III. Társadalmi kérdések. Előadó Szauer Mátyás grabácsi községi tanító. — IV. Reform-eszmék. Előadó Saskeőy József ócsanádi áll. isk. ig.-tanító. — V. Tanítók a parlamenten

Előadó Czabán Samu klopodjai állami tanító. — VI. Az iskola feladata a tuberkulózis elleni küzdelemben. Előadó dr. Holcz Antal ujaradi tb. járóorvos. VII. A feminizmus. Előadó Rázus József padéi állami iskolai igazgató-tanító.

Hozzászóló Mórítz Julia pusztakereszturi tanítónő. VIII. A pedagógia új iránya. Előadó Rózsa György károlyfalvai állami isk. tanító.

IX. Gyermekegfigyelések, gyermektanulmányozás. Előadó Büchler Hugó nagybeeskereki állami isk. tanító. X. A mákhaj. Előadó Forgách Julia karlovai községi óvónő. XI. Határozati javaslat az 1901. évi május hó 21-én 33.055. szám alatt kiadott gondnoksági Utasítás átdolgo-

zásához. Előadó Lemle Rezső franzfeldi igazgató-tanító.

Ugyanaznap délután 1 óraker társasbéd a Jemelka-szállodában.

Délután fél 3 óraker a tanító-egylet ovodai szakosztálya tart közgyűlést az elsőnegyedi ovodában. Előadó Forgách Julia karlovai községi óvónő.

Délután 3 óraker a D. T. E. gazdasági ismétlőiskolai szakosztály közgyűlése az állami polgári fiúiskola tornatermében.

Délután 4 óraker Zombolya gyárainak és a gróf Csekonics-féle gazdaság megtekintése.

Este 9 óraker műkedvelői előadással és hangversenyyel egybekötött táncestély a „Hungaria”-szálló disztermében.

Harmadik nap. Augusztus hó 17-én, kedden:

Reggel 8 óraker a „Délmagyarországi Tanítóegylet” XLIII. közgyűlése a „Hungaria”-szálló disztermében.

Délután hazautazás, esetleg kirándulás Budapestet át a Balaton vidékére.

A nagygyűlésre a bejelentési határidő: 1909. évi augusztus hó 1-je. A bejelentések a 2 korona részvételi díj beküldésére használt postautalványon Fraczen Mihály állami tanító, bizottsági pénztárosnak Zombolyán címzendők. Ugyanoda címzendő a banketten való részvételért személyenkint 2 korona 50 fillér.

A bizottság kellő időben meg fogja küldeni a sorrendet, vasuti igazolványt és szállásjegyet.

Az ünnepélyes fogadtatás augusztus 15-én a délutáni gyorsvonatoknál és 4 és 5 óra között a vasuti indóháznál történik, mely után a vendégek beszállásoltatnak.

— Az öreg fotel most is a kályha mellett gunnyaszt?

— Most már valóban gunnyaszt.

— A ruháimat kidobáltad a szekrényből?

— Egy szál meg vannak most is.

— A babos pongyolám is?

— Az is.

— Látni szeretném őket még egyszer. Megsimogatni, megcsókolni sorjában mindent. Beleülni az öreg karosszéke s hallgatni, amint a kályhában pattog a tűz. A lámpán piros ernyő van s te az asztal végén ülsz. Olvasol. Kint halkan zizegve hullanak a hópelyhek . . . Add ide a kezdetet. Tedd a szivemre, mert azt hiszem, hogy a szivem beteg, a szivem . . . a szivem . . .

Hosszan zokogott, aztán letörölte a könyeit.

— Haragszol?

— Nem, — mondta a férfi s leejtette a karját. Én bennem már megtörténtek a nagy ki-egyenlítődések. A gyűlöletnek csak a salakja maradt itt: a szomorúság. Egyéb semmi. Ma már nem ismerem a szikrázó haragot, a melyben a napjaimat, — nem, a perceimet leéltem. De megértem most is. Munka? Nagy séták a szabadban? Tivornyák? Ostoba frázis-tanács mind! Mikor a gépileg leirt betűk egy névvé olvadnak össze, mikor a felhőkből az ő alakja mosolyog reád, mikor a muzsikaszóól ő nevet, ő sir feléd! Ó az életünk, a levegőnk, a napfényünk, az átkunk, halálunk! . . . Nem volt pillanat, hogy feledtelek volna! Mind a harcra kész katona, ökölbe szoritott kézzel jártam mindig: mi még találkozzunk! Vissza fogsz jönni; sápadtan, megtörve, alázatosan fogod visszakölni magad. Ez a gondolat tüzelt, ingerelt, ez tartotta fent bennem a lelket. Ez töltötte be álmaimat. Így volt öt évig. A hatodikban már nem gyűlölttem, csak szomorú voltam. Olykor mentegtelek magam előtt: neked csillogás, pompa kellett, csengő kacaj aranyok s én csak sovány forintokat hoztam haza elsején Elszöktél . . . Megtörtént. Lásd, kezemet nyujtom s azt mondom: nem haragszom, Helén.

zása-hoz. Előadó Lemle Rezső franzfeldi igazgató-tanító.

Ugyanaznap délután 1 óraker társasbéd a Jemelka-szállodában.

Délután fél 3 óraker a tanító-egylet ovodai szakosztálya tart közgyűlést az elsőnegyedi ovodában. Előadó Forgách Julia karlovai községi óvónő.

Délután 3 óraker a D. T. E. gazdasági ismétlőiskolai szakosztály közgyűlése az állami polgári fiúiskola tornatermében.

Délután 4 óraker Zombolya gyárainak és a gróf Csekonics-féle gazdaság megtekintése.

Este 9 óraker műkedvelői előadással és hangversenyyel egybekötött táncestély a „Hungaria”-szálló disztermében.

Harmadik nap. Augusztus hó 17-én, kedden:

Reggel 8 óraker a „Délmagyarországi Tanítóegylet” XLIII. közgyűlése a „Hungaria”-szálló disztermében.

Délután hazautazás, esetleg kirándulás Budapestet át a Balaton vidékére.

A nagygyűlésre a bejelentési határidő: 1909. évi augusztus hó 1-je. A bejelentések a 2 korona részvételi díj beküldésére használt postautalványon Fraczen Mihály állami tanító, bizottsági pénztárosnak Zombolyán címzendők. Ugyanoda címzendő a banketten való részvételért személyenkint 2 korona 50 fillér.

A bizottság kellő időben meg fogja küldeni a sorrendet, vasuti igazolványt és szállásjegyet.

Az ünnepélyes fogadtatás augusztus 15-én a délutáni gyorsvonatoknál és 4 és 5 óra között a vasuti indóháznál történik, mely után a vendégek beszállásoltatnak.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 óráig kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/4 óráig délután Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Védőkülönlegesség részére minden nap délelőtt 10 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

Augusztus 15. Nagybeeskereki iparosok takaré- és előlegszövetkezete rendkívüli közgyűlése.

— **Személyi hírek.** Botka Béla főispán ma délelőtt néhány napi tartózkodásra Óléczre utazott. — Jankó Ágoston alispán hivatalos utjából ma visszaérkezett Nagybeeskerekre.

— **Utóállítás.** Ma tartották meg a július havi szokásos utóállítást, mely délelőtt 9 óraker volt a Rezső-laktanyában. A mai utóállításon a polgári hatóságot Szilágyi Albert megyei aljegyző képviselte, a honvédség részéről Neuschl Ferenc ezredes, a közösek részéről pedig Pókay temesvári alezredes elnökölt.

A beteg lehunyt szemekkel hanyatlott vissza s kezeivel a férfi kezét kereste.

— Szeretsz? — su togtá lágyan.

— Mindig — sóhajtott a férfi.

— Add ide az orvosságot. Pontos akarok lenni. Ezután már nem fogom kiöntözni. Élni akarok. Veled, a kis szobában. Ugy-e, angyalom, visszafogasz?

— Oh, Istenem!

— Te áldott jószág! Csak neked, csak érted élek ezután. Nem mozdulok ki soha. Este az öledbe ülök, valladra hajtom a fejemet, te meg a hajamat simogatod és azt mondog: csitri, csitri, én kicsi csitrim. Ebédet is főzök, szegényeset, pompásat, mint hajdan, valamikor. Tudom, kipirulok majd a tüztől, az egészségtől s elbujok, mikor jössz. Keresel majd, vallatod a mindenest . . . Nem, nem fogok elbujni, nehogy azt hidd . . . Hiszen az borzasztó lenne . . . Istenem . . . Olyan furcsán érzem magamat. Ugy-e hajnalodik? Csodálatos fényesség borul reám. Nézd, az olasz lány leszáll a falról, felém közeledik s hárfáját pengeti. Csodálatos zene. Hagyd már abba, kérlek . . . Nem látod? Itt van ő. Sok, nagy beszédem van vele . . . Valaki az ablak alatt áll . . . Az a nagy árnyék . . . Fátyolt szövöget s reám borítja. Gyujts lámpát, sokat . . . hesseged el. Késő . . . Már itt van . . . Itt van, reám borul. Jó éjt . . . Pá, drágám, Jó éjt . . .

Csakugyan, mintha árny suhant volna át a szobán. A gyertya nagyot lobbant, aztán hirtelen kialudt.

És a kert felől mámoros májusi szél jött muzsikálva, rezedaszagot hozott magával s bemélyesztette a nyitott ablak függönyét, amely libegett, rengett, mint egy álmodó virágkehely. Bent a szobában nagy, ijedt csend hallgatózott. Borongó árnyak jöttek, gyászfátyolt szövögettek s ráagatták a butorokra. A nap az ég peremén haldokolt éppen. Déli jegenyefák megindultan nézték a rózsaszín halált s ezernyi levelcsöngettyűiket rázva, megkongatták a lélekharangot.

Polgári orvos volt Plechl Szilárd megyei főorvos, katonaeorvos pedig dr. Misera József. A mai utóállításon összesen 37 állításköteles volt sorozáson, akik közül 8 embert benn-tartottak.

— **A torontáli munkásházak építése.** Torontálvármegye törvényhatósága tudvalevőleg elhatározta, hogy Torontálvármegyében Aurélházán 15, Tamásfalván 20, Janosföldön 20, Tiszaszentmiklóson 30, Ujszentivánon 40, Kübekházán 20, Törökbecsén 60, Bocsáron 10, Kisteremián 20, Basahidon 30, Kisoroszon 23, Dolácson 20, Roggendorfon 10, Hertelendyalván 20, vagyis összesen 338 munkásházat épít. A versenytárgyalást a házak építésére a vármegye már áprilisban kiírta s az egyes helyeken már megkezdtek a próbaházak építését. A vármegye alispánja Jankó Ágoston a próbaházak építését most sorba megtekintette s megadta a még szükséges utbaigazítást és irányítást. A munkásházakat a jövő tavasszal építteti meg a vármegye aszerint, amint a szükséglet kívánja. Az idén csak Ujszentivánon épül föl negyven munkásház, mert itt égető a szükség a házakra. A házakra egyébként rendkívül sok a jelentkező, úgy, hogy nehéz lesz válogatni közülük. Ha a 338 munkásházat fölépítette a vármegye, akkor folytatja a munkásházak építését, míg a tervbe vett ezer munkásház fölépül.

— **Tűzrészeg a cséplési időszakra.** Most, a cséplési munkálatok megkezdésekor, a midőn régi tapasztalás szerint aránylag a legtöbb tüzeset fordul elő, a tűzoltóparancsnokság gondoskodott arról, hogy a tűzoltóőrtanyán éjjelenként aliandóan tűzrészeg tartózkodjék, mely szükség esetén tüstént megtehesse a legsürgősebb intézkedéseket. A tűzrészeg már vasárnap óta rendszeresítve is van s az első őrséget Strosz Béla parancsnok tartotta. Ezentul minden éjjel egy tűzoltótiszt vagy altiszt és két tűzoltó tart őrséget a tűzoltó őrtanyán.

— **A tulipán-szövetség nagybeeskereki fiúja.** A „Tulipán-Szövetség Magyar Védőegylet” helybeli fiújának tegnapi hírdetett közgyűlése határozatképtelenség miatt elmaradt. A közgyűlést ennek következtében jövő keddre, f. hó 27-ikére halasztották el, a melyre a szövetség tagjait az elnökség ezuton is meghívja, azzal, hogy az ujjonnan kitűzött gyűlést, tekintet nélkül a megjelölt tagok számára, meg fogják tartani. A közgyűlést délután 6 óraker tartják a Nagybeeskereki takaré- és előleggyűlés helyiségében.

— **A közbárányhid ügye.** A város tudvalevőleg elvbén már elhatározta, hogy új közbárányhidat épít s erre a célra már meg is szerezte a megfelelő telket. Most újabb lépés történt az ügyben, arennyiben a város megbizta Fülep György városi állatorvost és Jakóby Gábor városi mérnököt, hogy az újvidéki és a vukovári modern közbárányhidakat tanulmányozzák. A kiküldöttek valószínűleg még e hét folyamán indulnak el tanulmányutjukra.

— **A baja-báttaszéki vasút.** Már megemlékeztünk arról, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara emlékiratot terjesztett a kereskedelmi miniszter elé, a főváros részére vasuti díjcsökkentési kedvezményeket kérvén, abból a célból, hogy a baja-báttaszéki vonal forgalomba helyezéséből a fővárosra nézve származó kár helyrehozható legyen. A budapesti kamara emlékirata szerint ugyanis a hazánk déli és délkeleti részében fekvő állomások és az Ausztria alpesi tartományaihoz vezető két legfontosabb átmeneti állomás, Zákány és Zigráb közt fennálló kilométertávolságok a bajai hid kiépítése következtében 5—110 kilométerrel megrövidülnek, ami Budapestnek ezekben az irányokban való versenyképességét hátrányosan befolyásolja. Az ezen címen kért kedvezményeket azonban kiváltságos helyzetbe juttatná a fővárost, melynek több kereskedelmi ága ilyenképen jelentőséges, a vidéki hasonló szakmák versenyképességének teljes gyöngítésére alkalmas előnyökhöz jutna. A déli és délkeleti kamarák ezért meg a múlt hónapban közös értekezleten állást foglaltak Budapest fővárosnak kedvezményezése ellen, de elhatározták, hogy a budapesti kamara emlékiratával szemben felterjesztést intézzenek a kereskedelmi miniszterhez. Ez a vidéki kereskedelem érdekeit részletesen kidomborító memorandum elkészült és azt a kamarák még ebben a hónapban küldöttésgileg kívánják átnyújtani. A küldöttésgileg természetesen a temesvári kereskedelmi és iparkamara is részt fog venni.

— **Pályázat árváknak.** Budapest főváros boldogult József főherceg honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából alapítványi helyeket létesített az Erzsébet-leányvárázban. Az alapítványi helyek közül most kettő megüresedett s erre a két helyre pályázatot hírdet a főváros. Az alapítványi helyekre igényt tarthatnak a magyar kir. honvédség kötelékébe tartozott apáknak törvényes, 6-ik életévüket betöltött, a

12-iket túl nem haladt gyermekei, akár teljesen árvák, akár félárva. A pályázóknak kérvényeiket f. évi augusztus hó 15-ikéig kell benyújtaniok a m. kir. honvédelmi miniszterhez.

— Szállítások a hadsereg részére. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a wieni cs. és kir. tüzérségi szertár részére lőszerzámfélék, fémtárgyak, faanyagú tárgyak, hálósövet és kötélárak, papíráruk, üvegfélék és gáz- és villanyserelési cikkek szállítására folyó évi augusztus 9-én a wieni tüzérségi szertárban versenytárgyalás fog tartatni. Ajánlatok a kitűzött időig a nevezett hivatalhoz adandók be. A szállítandó szükséglet mennyiségére és minőségére vonatkozó közelebbi adatok a m. kir. keresk. miniszteriumban és a budapesti tüzérségi szertárban megtekinthetők. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti továbbá az érdekelteket, hogy a közös hadsereg 1909/1910. évi havonkinti szükségletének takarmány és buza mennyiségére vonatkozó kimutatás a kamaránál megtekinthető. Az érdekeltekkel már közötti élelmiszer-szükségletnek kívül Lugos állomás részére szükséges kenyér szállítására is versenytárgyalás fog tartatni.

— A buziási fürdőlevél. Dr. Klein Mór nagybecskereki főbbi tollából lapunk folyó hó 14-iki számában „Buziási fürdőlevél” címmel közlemény jelent meg, amely végső sorában megvádolja a buziási gyógyszerárt. Mint most velünk közli, a fürdőlevélnek a gyógyszerártra vonatkozó része nem felel meg a valóságnak s a fürdőlevélben fölpanaszolt dologban a tényállás a következő: Megjelent a gyógyszerárban egy cselédeány és ricinus vényt hozott. A gyógyszerárban a nyári fürdőidény alatt, rövid ideig tartó nagy forgalomra való tekintettel, a tulajdonos két okleveles segédet tart a közönség gyorsabb kiszolgálására és kényelme okából. Emelt esetben mintegy 14 statim és cito jelzéssel ellátott szivbetegnek irt vény halmozódott össze, melyeket soron kívül kellett elkészíteni a rendeletek értelmében, így tehát az egyik segéd a ricinusért jelentkező cselédeányt az a választ adta, hogy jöjjön egy félóra mulva, mert előbb a különben is korábban hozott, sürgősnek jelzett vényeket kellett neki elvégezni. Midőn félóra mulva a cseléd jelentkezett, a vényt a segéd elkészítette s miután itt örökös aprópénz zavar van, úgy hogy az aprópénz szükségletet, minden igyekezet dacára, nem lehet kielégíteni, e szavakkal hivta fel: Lelkem legyen szíves menjen váltani. Ez a való tényállás, amelylyel szemben tehát a fürdőlevélben leirt gyógyszerhistória nem felel meg a valóságnak.

— Öngyilkosság az elvesztett per miatt. Mint Lippáról írják, Raesiu György ottani gazda a tanyán levő lakásán felakasztotta magát s mire rátaláltak, már halott volt. Raesiu már hosszabb idő óta pert folytatott egy rokonával és a per ránezve kedvezőtlenül végződött. Raesiu e feletti elkésredésében azután elpusztította magát.

TÁVIRATOK

Az ischli udvarból.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint tegnap délután rendezték Ischl környékén az első nagyobbszabású udvari vadászatot, a mely az Offensee melletti Heinitzgrabenben folyt le. Az udvari vadászat délután fél 3 órakor kezdődött s részt vettek rajta az uralkodón kívül: Konrád bajor herceg, Paar gróf főhadsegéd, dr. Kerzl, a király orvosa, továbbá Dietrichstein herceg, Nexküll-Gyldenband gróf és a kíséret-hez tartozó többi udvari méltóságok.

A nyári politika.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint a most szünetelő magyar válság dolgában augusztus második felében indulnak meg az első kísérletek a kibontakozás irányában. A bécsi jelentés szerint a koalíciós pártok augusztus végén ugynevezett egyeztető tárgyalásokat kezdenek, a melyeken a válság megoldása útjában álló kérdéseket, nevezetesen a bankkérdést akarják dűlőre vinni, illetőleg a kibontakozás útjából elhárítani.

Egy másik jelentés szerint politikai körökben az az értesülés van elterjedve, hogy a kormány új választásokkal akarja megoldani a válságot, úgy, hogy ezeken a választásokon egy új, egységes pártot teremtenek.

Don Carlos halála.

Budapest, július 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Vareséből sürgönyzik, az ott szivszélhűtésben hirtelen meghalt spanyol trónkövetelőt, don Carlost holnap temetik el Casbenoban, a hová ma a holttestet Trieszten át már utnak is indították. Királyunk a halálhír vétele után nyomban távirat. uton fejezte ki részvétét az elhunyt herceg özvegyének.

A krétai kérdés.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athenből érkező jelentések szerint a görög kormány azért volt kénytelen beadni lemondását, mert az ifjugörög tisztek magatartását illetőleg nézeteltérések forogtak fenn a király és a kormány között. Theotoklis miniszterelnök, valamint miniszterársai ugyanis az ifjugörög tisztek szigorú megbüntetését követelték, a király azonban, tekintettel a nép között tapasztalható nagyfokú elkésredésre, a tisztek megbüntetését határozottan ellenezte.

Athenben általában véve azon véleményen vannak, hogy a kamarát fel kell oszlatni. Valószínű, hogy akretoiak lesznek olyan elővigyázatosak és nem küldenek képviselőket a görög parlamentbe. Ugyane hiradás szerint az ifju militaristák legközelebb hirlapot bocsátanak ki.

A perzsa forradalom.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Ziljes Sultan herceg, akit a sahhá proklamált 11 éves Achmed Mirza mellé kiskorosága idejére régenssé szemeltek ki egy idő óta Bécsben tartózkodik. A herceg még e hét folyamán azonban Teheránba utazik, hogy a régensséget átvegye.

Egy másik bécsi jelentés szerint a bécsi perzsa követség tegnap 18-óról keltezett táviratot kapott a perzsa kormánytól, amelyben közli, hogy miután Mohamed Ali sah a nép akarata ellen elkövetett tettei miatt a trónra méltatlan lett, a nemzet egyesült képviselőiből, nevezetesen a papságból, a nemzeti pártok vezetőiből, a hercegekből és a magas méltóságokból, valamint a volt képviselők-ből álló nemzetgyűlés Mohamed Alit a tróntól egyhangulag megfosztotta és Achmed Mirzát választotta sahhá.

Egy teheráni távirat szerint a városban két nap óta teljes nyugalom van. A bazárok mind nyitva vannak s a kereskedelem és forgalom akadálytalan.

Aratók sztrájkja.

Budapest, július 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Makóról sürgönyzik, Csernoch püspök lelei uradalmában az aratók sztrájkba léptek. A multkori nagy jégverés után ugyanis az aratók új szerződést kívántak s mivel ezt a kérésüket nem teljesítették, abbahagyták a munkát.

A csendőrfegyver.

Budapest július 20. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Aknasugatáról jelentik, a mármarosmegyei Szerfalu községben véres összeütközés volt a csendőrök és az ottani oláhok között. Szebene Péter csendőrnek ugyanis eltűnt a katonai érdemrendje s feljelentés alapján egy German n nevű román család gyanusították a katonai érdemrend el tulajdonításával. Szebene Bóhm nevű csendőrtársával elment Germannékhöz s az érdemrend kiadását követelte. Germannék erre a szomszédokkal együtt megtámadták a csendőröket és Szebenét le is teperték a földre s ásóval, kapával verni kezdték. Társa erre fegyverével öt lövést tett, amelyek közül egy golyó German Lőrincet megölte, míg a többi golyó ennek bátyját sebezte meg halálosan. A vér láttára a nép szétfutott, de ismét összegyűlt s újból rátámadt a csendőrökre. Ekkor azonban ezek segítségére pénzügyőrök érkeztek s így közösen sikerült a népet szétűzni s a csendőröknek eltávozni. A vérengzés ügyében rögtön megindították a vizsgálatot s a két csendőrt vizsgálati fogságba helyezték.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) 27'56 — —
Rozs (uj) — — — — —
Tab (uj) 15'40 — —
Zengeri (juliusra) 15'56 — —
Tengeri (uj) 13'64 — —

A készáru jegyzése a tőzsdén.

Buza	kilós	ára 100 kg	kilós	ára 100 kg.
Tiszavideki	75	—	79	32'15—33'15
„	76	30'70—32'10	80	32'65—33'35
„	77	31'70—32'80	81	32'75—33'45
„	78	31'90—32'05	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	30'90—32'—
„	76	30'35—30'90	80	32'65—33'25
„	77	30'25—31'35	81	—
„	78	30'30—31'35	82	—
Pestvidéki	74	—	78	31'85—31'95
„	75	—	79	32'15—33'50
„	76	31'40—32'10	80	32'20—33'35
„	77	31'15—31'05	81	—
Bánsági	74	—	78	32'30—33'55
„	75	—	79	32'55—33'25
„	76	31'15—31'30	80	33'15—32'45
„	77	3'80—31'35	81	33'60—33'35
Bácskai	74	—	78	31'40—33'35
„	75	—	79	32'55—32'55
„	76	32'35—31'80	80	31'20—31'95
„	77	31'35—31'90	81	—
Rozs I. rendű uj	—	—	—	20'35—20'65
„ középminőségű uj	—	—	—	20'05—20'05
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17'40—18'40
„ II. rendű	—	—	—	16'90—16'80
Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	19'20—20'20
„ II. rendű	—	—	—	20'6—19'95
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15'9—16'10
Korpa	—	—	—	12'4—12'70

A vidéki piacok gabonaárjegyzései.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a gabonaárak métermázsánként:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Teng
Arad	30'50	19'40	16'50	18'—	14'50
Baja	33'50	14'40	16'40	16'40	14'60
Balassagyarmat	31'50	21'50	13'20	17'60	15'80
Debreczen	31'—	20'40	16'—	16'—	16'—
Eszék	30'28	—	—	17'—	16'20
Győr	—	—	—	—	—
Kaposvár	30'40	20'—	17'—	18'—	16'—
Kassa	30'—	25'50	18'—	21'—	18'—
Léva	30'—	20'40	17'60	19'—	17'—
Losonc	30'20	20'20	19'—	19'50	17'40
Miskolc	32'20	21'20	19'—	19'—	17'—
Nagybecskerek	28'40	20'—	15'—	16'0	14'60
Nagykanizsa	30'—	20'—	17'—	16'—	16'40
Nagyszében	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	30'—	19'—	16'—	16'—	15'—
Nagyvárad	30'80	19'60	—	17'60	17'80
Nyiregyháza	31'—	19'—	16'20	18'—	15'—
Nyitra	30'20	19'60	18'—	18'40	18'20
Pancsova	—	—	—	—	14'60
Pápa	—	—	—	—	—
Sátoraljaújhegy	31'—	22'20	18'—	18'60	17'00
Sopron	31'20	18'50	18'30	21'—	18'—
Szatmár	23'40	18'40	17'—	18'—	16'20
Szombathely	—	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—	—
Temesvár	30'—	—	—	—	15'—
Ujrad	30'50	19'40	16'50	18'—	14'50
Versecz	26'50	18'—	14'—	17'—	14'50
Zalaegerszeg	30'60	18'80	16'—	19'—	17'—
Zenta	2'40	22'—	16'—	16'40	14'80

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 13 p.; délután 5'50 óra
szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 3 óra 45 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalalva—Pancsova és Alibánarra reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

6129/1909. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községben ujonnan rendszeresített s évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t. cikk 6. §-ában, illetve az 1900: XX. t. 3. §-ban meghatározott képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi **augusztus 20-ig** adják be.

Megjegyzem, hogy a pályázóktól a szerb nyelvnek tudását megkívánom.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1909. évi július 15.

Dr. Csávós Ignác,
főszolgabíró.

673-3.1

2257/1909. sz.

666-2.1

Pályázati hirdetmény.

Szentpéter községben üresedésben levő **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek s felhívom a pályázókat, hogy képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket f. évi **augusztus 10-ig** hivatalomhoz annyival inkább nyújtsák be, mert a nem kellően felszerelt, vagy elkészen beadott kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 800 kor. fizetés a községi pénztárból, a jelenlegi jegyző pedig a marhaleveljövédelmet átengedi a megválasztandó segédjegyzőnek, úgy a jegyzői magánmunkálatok jövedelméből 5%-ot ad, ha a megválasztandó segédjegyző szorgalmas és ügyes.

Perjámos, 1909. évi július hó 16.

Dr. Gyertyánfy,
főszolgabíró.

372/1909. sz.

667-3.1

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága a nagyjécsai községi korcsmának lebontását és helyébe a községi orvosi lakásnak és egy

új vendéglőnek felépítését

29924 kor. 33 fill. költséggel 1457. kgy. 16009/909. sz. a. engedélyezte. Az ezen építéssel járó munkálatok biztosítására Nagy-**jécsa község előljárósága 1909. évi augusztus 4-ik napjának d. e. 10 órájára** szóbeli árlejtéssel kapcsolatos írásbeli nyilvános verseny tárgyalást hirdet.

A munkafeltételek, tervek, munkamenyiség-kimutatás és a szerződési tervezet Nagy-**jécsa község jegyzői hivatalában** a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkálatok az árlejtés napjától számított 8 nap alatt megkezdődnek és 1909. évi augusztus 4-én d. e. 10 óráig a községi előljárósághoz benyújtandók.

Bánatpénzül a költségvetési összeg 5%-a az ajánlat benyújtása alkalmával, vagy a szóbeli árlejtés megkezdése előtt a községi pénztárnál letétbe helyezendő, mely bánatpénz a pályanyertes által 10%-ra az árlejtés után kiegészítendő. Az ajánlattevők ajánlataikkal a községi képviselőtestület döntéseig kötelezettségben maradnak.

A munkálat elnyerője a felhasználandó anyagokat köteles a hazai termelés és ipar révén beszerezni és a munkálatok teljesítéséhez magyar honos munkásokat alkalmazni.

A kiíró hatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg új árlejtést hirdethessen.

Az árlejtés csakis a községi képviselőtestület jóváhagyása után válik érvényessé.

Nagyjécsa, 1909. évi július 17-én.

Községi előljáróság.

ISPÁNT

azonnali belépésre
keresek téglagyáramba.

DAUN GYULA.

670-3.1

256/1909. sz. Szerb nagyszentmiklós község előljáróságától.

Árverési hirdetmény.

Szerb nagyszentmiklós község házában f. évi **július 23-án d. e. 10 órakor** tartandó árverésen a szerb nagyszentmiklói III. sz. vadászterületre a

vadászati jog

az 1909. évi február hó 1-től hátralevő bértartamra, vagyis 1913. évi december 31-ig tartó időre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 750 korona.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában közszemlére vannak kitéve.

Szerb nagyszentmiklós, 1909. évi jul. 17.

671-3.1

Községi előljáróság.

Egy 5 szobás lakás

parkírozott udvarral, szükséges mellékhelyiségekkel folyó évi november hó 1-től

bérbeadó. — Bővebbet

Aradáci-u. 31. sz. a.

672-2.1

Árlejtési hirdetmény.

A szerbittebei gör. kel. szerb egyház-község

építendő lakházának

vállalati munkálataira **július 25-én d. u. 3 órakor** a szerb iskola termében árlejtést tart. A munkálat költségvetési előirányzata 17.485 kor. 52 fill., melynek 10%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban óvadékképpen az árlejtés előtt leteendő.

Bővebb értesítés Miskovits István egyházközségi jegyzőnél kapható.

Szerbittebe, 1909. évi július hó 19.

674-3.1

Az elnökség.

4444/1909. sz. Az antalfalvai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

Baránda községben megürösedett községi **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői képesítésüket és eddigi szolgálatukat igazolva, pályázati kérvényüket folyó évi **augusztus 10-ig** hozzám nyújtsák be.

A segédjegyző fizetése 1000 kor., uti-átalánya 60 kor.

A választást folyó évi augusztus hó 16 ik napjának d. e. 8 órájára Baránda község házában tűzöm ki.

Antalfalva, 1909. évi július hó 16.

665-2.2

Zsiros, főszolgabíró.

BOR

literje 26 krajcár.

dr. Brájjer Lajos
szőlőjéből.

Kapható: —
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

511-x.63

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes **hővizű gyógyfürdő**; modern berendezésű **gőzfürdő**, kényelmes **iszap-, medence- és kádfürdők**, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes **reumatikus és idegbántalmaknál**. — **Uzodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvízfürdők.** Ivó- és belégzési kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld

332-16.8

Az Igazgatóság.

ELADÓ.

Tükrös előszobafal, kis kocsi (ponny vagy kecskefogatnak), cseppkő és mindenféle régi butorok eladó **Deák Ferenc-u. 7. sz. a.**

595-x.16

1909. évi május hó 1-étől állandóan kapható!

Magyar forrás. Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES.** Igazgatóság: **BUDAPEST, VI., Ferenó Jó-zsef-rakpart 22.** — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjessen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskerekén: **Ro'sa Béla** fűszerkereskedésében és azon-kivül mindenütt kapható.

327-100.45